

Forretningerne, for at kunne overkomme Arbejdet. Dersom den ærede Rigsdagsmand (C. N. Petersen) selv for at overkomme Arbejdet vilde fordele sit Arbejde ved sin Ret paa en noget anden Maade, end det netop hidtil havde været Skik og Brug, saa troer jeg ikke, at der vilde lægges ham Hindringer i veien derfor; det maa enhver Embedsmand kunne gjøre, og det maa ogsaa Høiesteret kunne gjøre; den maa kunne bestemme, hvorledes den vil gjøre den i Lovforslaget omhandlede Offentlighed Fyldest. Jeg troer, at man ved Lovforslaget netop er kommet til det Punkt, hvortil man burde komme, og at man slet ikke maa komme længer, og derfor vil jeg meget tilraade at vedtage Lovforslaget, saaledes som det foreligger.

Ordføreren: Til det Spørgsmaal, som den ærede Rigsdagsmand for Frederiksborg Amts 3die Valgkreds (D. Müller) reiste, skal jeg kun svare, at jeg antager, at, dersom Bøttingen i Høiesteret blev offentlig, maatte Høiesterets Medlemmer kunde raadslaae hemselig og derefter fremtræde med den offentlige Bøtting.

Med Hensyn til hvad den ærede Rigsdagsmand for Ringkjøbing Amts 3die Valgkreds (C. N. Petersen) har bemærket om, at det skulde være Lovgivningen, der nærmere ordnede Fremgangsmaaden, naar Grundene skulde meddeles, skal jeg henvisse til § 79 i Rigsretsloven, hvor det hedder: „Dommen skal indeholde en kort Angivelse af de Grunde, hvorpaa Domslutningen støtter sig.“ Der er det ganske overladt til Retten iøvrigt at afgjøre, hvorledes denne Bestemmelse skal bringes i Udførelse.

L. C. Larsen: Jeg fatter ikke, hvorledes den ærede Rigsdagsmand for Aalborg Amts 1ste Valgkreds (Zahle) vedblivende kan nære Frygt for, at dette Lovforslag skulde fremkalde stor Omstiftelighed i Retsbegrebene, det vedkommer jo slet ikke Ret tens Indhold. Jeg er aldeles overbevist om, at, hvis dette Lovforslag bliver Lov, vil Høiesteret ligesuldt agte Præjudicata, saaledes som den hidtil har gjort,

baade fordi den nærer Afgørelse for sig selv, og fordi det er af den højeste Bigtighed for Retsforfatningen, at de ældre praktiske Afgjørelser vedblive at være Regel.

Jeg skal herefter berøre en Bemærkning af den ærede Rigsdagsmand for Ringkjøbing Amts 3die Valgkreds (C. N. Petersen). Han finder det betænkeligt, at vi her ikke indlade os paa at give nærmere Forskrifter for, hvorledes denne Lov skal udføres. Jeg vil bede erindret, at Alt, hvad der nu gjælder med Hensyn til Bøttingen og Udfindelsen af det egentlige Resultat i Sagen, bliver aldeles uforandret efter dette Forslag, og det er jo det Bigtigste; derimod det er i Sammenligning dermed af langt mindre Bigtighed, hvorledes Præmisserne skulle affattes. Det forekommer mig, at man allerhelst maa overlade dette til Høiesteret selv, saaledes som Lovudkastet ogsaa gaaer ud paa; men hvis Høiesteret i den Henseende skulde træffe en mindre hensigtsmæssig Bestemmelse, vilde dens Virkning ikke være af nogen overordentlig Bigtighed, da den ialfald vil kunne rettes ved en senere Lov. Men det synes mig, at den ærede Rigsdagsmand lægger et Indhold i den bestaaende Lovgivning, som den slet ikke har; han vil vistnok erindre, at den hele Materie om, hvorledes man, naar flere Dommere votere i en Sag, skal udfinde, hvad der skal være Resultatet, slet ikke er behandlet i Lovgivningen. Der findes nogle enkelte, ganske ufuldstændige Bestemmelser i Lovgivningen om, at de fleste Stemmer skulde gjøre Udslaget, eller at Formandens Stemme, hvor Stemmerne ere lige, skal gjøre Udslaget; men hvad angaaer de mange tvivlsomme Tilfælde, som opstaae derved, at de Bøttere dele sig i flere Grupper, er der i saa Henseende slet Intet bestemt i Lovgivningen; sige Spørgsmaal ere blevne afgjorte af Retterne selv eller ved Juristers videnskabelige Behandling af denne Materie, saaat vi altsaa ved at lade være at give Forskrifter om det, hvorom Talen her er, nemlig hvorledes Præmisserne skulle affattes, slet ikke komme i Strid med den Maade, hvorpaa Lovgivningen hidtil har behandlet lignende og endnu vigtigere Sager.